

Pensum høsten 2005

Institutt for tverrfaglige kulturstudier

Bachelor

Master

Institutt for tverrfaglige kulturstudier
Det historisk-filosofiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
N-7491 Trondheim
August 2005

HFEL0005 Teknologi og samfunn: Innovasjon, kunnskapsledelse og politikk

- Fagerberg J (2005): "Innovation: A Guide to the Literature" in Fagerberg J, Mowery D C and R R Nelson: *The Oxford Handbook of Innovation* Oxford University Press: New York 15 s
- Kline S and N Rosenberg(1986): "An overview of innovation" in Landau R and N Rosenberg (ed) *Positive Sum Strategy: Harnessing Technology for Economic Growth*, National Academy Press, 31 s
- Sørensen K H (2005): "Jakten på innovasjon: Fra nasjonsbygging til do.com" i trykkeprosess - 25 s
- Mowery D and Rosenberg N (1998): Kap 3 "The Internal Combustion Engine", in *Paths of Innovation*, Cambridge University Press –24 s
- Hughes T P (1999): "Edison and electric light" i MacKenzie D and J Wajcman (1999)(eds): *The Social Shaping of Technology*, Open University Press: Maidenhead - 14 s
- Bijker WE (1992): "The Social Construction of Fluorecent Lighting, or How an Artifact Was Invented in Its Diffusion Stage" i *Shaping Technology Building Society*, The MIT Press: Cambridge – 27 s
- Bijker WE (1995): "Sociohistorical technological studies" i Jasanoff S, Markle G E, Petersen J C and T Pinch: *Handbook of Science and Technology Studies*, SAGE publications – 28 s
- Sørensen K H (2002): "Providing Pushing and Policing. Towards a New Architecture of Technology Policy, in Jamison A and H Rohracher (eds): *Technology Studies and Sustainable Development*, Profil Verlag, 2002 – 28 s
- MacKenzie D and J Wajcman (1999): *The Social Shaping of Technology*, Open University Press: Maidenhead, Introduksjonskapittel – 25 s
- Sørensen, K., M. Aune og M. Hatling (2000) Against Linearity – On the Cultural Appropriation of Science and Technology. I M. Dierkes and C. von Grote (red.) *Between Understanding and Trust. The Public, Science and Technology*. Amsterdam: Harwood Academic Publishers, s. 237-257, 20 s
- Sørensen, Knut Holtan. "Domestication: The social enactment of technology". Trondheim: Institutt for tverrfaglige kulturstudier, Senter for teknologi og samfunn 2004. *STS arbeidsnotat/ working paper* ; 8 - 17 s
- Oudshorn N and Pinch T (2003): *How users matter. The co-construction of users and technology*, The MIT Press – Introduksjonskapittel - 25 s
- Jelsma J (2003): "Innovating for sustainability: Involving Users, Politics and Technology", *Innovation, Vol 16, No 2*- 14 s
- Gjøen H and M Hård (2002): "Cultural Politics in action: Developing User Scripts in Relation to the Electrical Vehicle, *Science Technology and Human Values, Vol 27, No 2, 2002*- 20 s
- Aune M (2002) "Users versus Utilities – the Domestication of an Energy Controlling Technology", in Jamison A and H Rohracher (eds): *Technology Studies & Sustainable Development*", Profil Verlag, 2002 – 24 s

Naustdalsli J og M Reitan: *Kunnskap og styring. Om forskningens rolle i politikk og forvaltning*, Tano, Oslo 1994, kap 1 og 2 s.11-62, 50 sider

Sørensen K H (1998): "Demokrati, vitenskap og ekspertise" i Ferman G og T Knudsen *Virkelighet og vitenskap*, AdNotam Gyldendal, Oslo 1998, s. 94-115, 21 s

Gibbons, Michael et al: "Science's new contract with society", *Nature* vol 402, december 1999, 4 s

Erzkowitz, Henry og Loet Leydesdorff: "The dynamics of innovation: from National systems and "Mode 2" to a Triple Helix of university- industry - government relation. *Research policy* vol 29, 2000 s. 109 – 123, 25 s

Alveson, M og D Kärreman: "Odd couple: Making sense of the curious concept of knowledge management", *Journal of management studies*, 38:7, s. 996-1018, 2001, 21 s

Latour B (2004): *Politics of nature*, Harvard University Press, Cambridge – kap. Xxx

Latour B (2001): "Å modernisere eller å økologisere – det er spørsmålet" i Asdal K, Brenna B og I Moser (red) *Teknovitenskapelige kulturer*, Spartacus, Oslo – 26 s

Schot, Johan: "Towards New Forms of Participatory Technology"

Verhaul, Hugo og Philip Vergraut: "Social Experiments in the Development of Environmental Technology: A Bottom-up Perspective".

Nelkin D (ed) (1992): *Controversy*. Sage, London, - Introduction: Science, technology and political conflict, s. ix-xxv, 17 s

Nelkin S: "Science Controversies: The Dynamics of Public Disputes in the United States" i Jasanoff S, Markle G E, Petersen J C and T Pinch: *Handbook of Science and Technology Studies*, SAGE publications – 12 s

.Andersen H W og K H Sørensen (1992). *Frankensteins dilemma. En bok om miljø og verdier*, AdNotam Gyldendal, Oslo 1992 - kap. 6 "Teknologiske kontroverser. Ekspertstyre versus demokrati", s 127-146, 20 s

Ca 550 sider + 100-150 sider fordypning til prosjektoppgaven

KULT2201 IKT og kulturendring

(* i kompendium)

*Akrich, Madeleine: "The De-Description of Technical Objects" i W E Bijker & J Law: *Shaping Technology/Building Society. Studies in Sociotechnical Change*. Cambridge MA: MIT Press 1992. 19s.

*Berg, Anne-Jorunn: "A gendered socio-technical construction: the smart house" og

*Berg, Anne-Jorunn: "Technological flexibility: bringing gender into technology - or was it the other way round? Begge i Cockburn, C & R Fürst-Dilic (eds): *Bringing technology home: gender and technology in a changing Europe*. Buckingham: Open University Press 1994, finnes også i Berg: Digital feminism. STS-rapport 28/1996, NTNU. 28s.

Cockburn, C & S Ormrod: *Gender and technology in the making*. London: Sage 1993. 160s.

*Edwards, Paul N: "From 'impact' to social process: computers in society and culture" i Jasanoff, S m. fl.: *Handbook of science and technology studies*. London: Sage 2000. 29s

du Gay, P et al.: *Doing cultural studies. The story of the Sony walkman*. London: Sage 1997 150s.

*Håpnes, Tove og Bente Rasmussen: "Data og status – IT, kjønn og klasse hos ungdomsskolejenter." I Birkelund m. fl. (red.): *Ansvar og protest: kjønn, klasse og utdanning i senmoderniteten*. Universitetet i Bergen 1999. 21s.

*Lie, M: "m-f-neuter: kjønnsparadokser på nett" i Slaatta, T (red): *digital.makt*. Oslo: Gyldendal Akademisk 2002
eller: "Technology and masculinity: the case of the computer". *The European Journal of Women's Studies* 2:379-394, 1995.

Lie, M & K H Sørensen (eds): *Making technology our own? Domesticating technology into everyday life*. Oslo: Scandinavian University Press 1996. 220s.

*Mellstrøm, Ulf: "Teknologi och maskulinitet: Män och deras maskiner" (s 113-139) i Sundin, E & B Berner (red): *Från symaskin til Cyborg*. Nerenius & Santèrus förlag 1996.

*Moser, Ingunn: "Kyborgens rehabilitering" i K Asdal m fl: *Betatt av viten. Bruksanvisninger til Donna Haraway*. Oslo: Spartacus 1998 (s39-75)

*Pfaffenberger, Brian: "The second self in a Third World immigrant community". *Ethnos* 60(1-2): 59-80, 1995.

*Stuedahl, Dagny: "Kroppsløs og kjønnsløs? Om kjønnsidentitet på internettet". *Kvinder, køn og forskning* nr 1, 1998:s22-33.

Turkle, Sherry: *Life on the screen. Identity in the age of the internet*. New York: Simon & Schuster 1995. 270s.

Inntil 200s kan byttes ut med selvvalgt pensum (pensumlisten må godkjennes). Pensumlitteratur som er lest til annet fag, må skiftes ut med selvvalgt pensum.

KULT2202 Teorier om kjønn - kjernedel

Bøker

Harding, Sandra. *Whose science? Whose knowledge* Buckingham 1991

What is Feminist Epistemology? (Ch.5), s. 105-137
“Strong Objectivity” and Socially Situated Knowledge (Ch.6). s. 138-163
(59 s)

Holter, H (red). *Hun og han. Kjønn i forskning og politikk*, Oslo 1996
Halsaa, B. Variasjoner over et tema. Feminisme som teori, s. 141-184 (43s)
Holter, H, *Kvinneforskning: Utvikling og tilnærminger*, s. 38-74 (37s)

Moi, T. *Hva er en kvinne? Kjønn og kropp i feministisk teori*. Oslo 1998:
Innledning, s. 21-26
Kap. I: Biologi og sosiale normer, s. 27-40
Kap. II: Biologisk og sosialt kjønn på 1960- og 1970-tallet, s. 41-52
Kap. III: Det poststrukturalistiske bildet av biologisk og sosialt kjønn, s. 53-90
Kap. IV: ”Kroppen er en situasjon”: Simone de Beauvoir, s. 91-121
(96s)

Kvinneforskning, 3-2004

Lorentzen, J. Mannsforskning, feminisme og likestilling. *Kvinneforskning*, 3/04, s. 93-103
(11s)

Skilbrei, M-L. Mine, dine og våre saker: likestillingspolitikk for viderekomne,
Kvinneforskning, 3/04, s. 76-92 (17s)

Skjørten, K. Kvinnemishandling – kunnskap og politikk, *Kvinneforskning*, 3/04, s. 63-75
(13s)

Kompendium

Annfelt, T. Poststrukturalisme og forskning om kjønn – noen perspektiver og problemer.
Sosiologisk tidsskrift, vol 8, nr 1, 2000, s. 23-37 (15s)

Annfelt, T. Rekk meg en arterieklemme eller: Kjønnsbilder i kirurgi. Om naturalisering av fag
og subjekt, *Kvinneforskning* 4-2001, s. 5-20 (16s)

de Beauvoir, S. Innledning, *Det annet kjønn*, Oslo 2000, s. 33-48 (16s)

Blom, I. *Cappelens kvinnehistorie, bd.2, Renessanse, reformasjon, revolusjon fra ca. 1500 til
i dag*, Oslo 1992, s. 309-335 (27s)

Esseveld, J. og L. Larsson (red)., Wollstonecraft, *Kvinnopolitiska nyckeltexter*. Lund 1996, s.
28-38 (11s)

Hirdman, Y. Genussystemet – refleksjoner kring kvinnors sociala underordning,
Kvinnovetenskaplig tidskrift 3-1988, s.49-63 (15s)

Kulick, D. Queer Theory: vad är det och vad är det bra för? *lambda nordica*, vol 2, 1996, s 5-
22. (18 s)

Lie, M. Science as Father? Sex and Gender in the Age of Reproductive Technologies,
European Journal of Women's Studies, vol.9 (4), 2002, s. 381-399 (19s)

Moi, T. Innledende essay. I: de Beauvoir, S. *Det annet kjønn*, Oslo 2000, s. 7-29 (23s)

Nielsen, H. Bjerrum. Rommet mellom sitering og dekonstruksjon, *Kvinneforskning* 1-2000, s. 16-29 (14s)

Solheim, J. *Den åpne kroppen. Om kjønnssymbolikk i moderne kultur.*, Oslo 1998, Kap 5, s. 103-116 (14 s)

Stormhøj, C. Kønnetts regerende droning – en introduction til køn og kropp i Judith Butlers forfatterskap, *Kvinder, Køn og Forskning*, 2/99, s. 53-66 (14s)

West C. & D. Zimmerman. Doing Gender. I: Lorber, J. & S. A. Farrell, *The Social Construction of Gender*, Newbury Park 1991, s. 13-37 (25s)

Ås, B.: Hersketeknikker, *Kjerringråd*, 3/78, s. 17-21 (6 s)

KULT2203 Ting og tegn

Bok

Carroll Pursell. *White heat*. Berkeley: University of California Press, 1994.

Kompendium

Allen, Michel T. et al. *Technologies of power*. Cambridge MA: The MIT Press, 2001. (Introduction: G. Hecht og MT. Allen: "Authority, political machines, and technology's history").

Andersen, Håkon W. et al. *Fabrikken*. Oslo : Scandinavian Academic Press, 2004. (Kapittel 5: "Taylor, Ford og den rasjonelle fabrikken").

Andersen, Håkon W. og Knut H. Sørensen. *Frankensteins dilemma. En bok om teknologi, miljø og verdier*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1992 (Kapittel 3: "Kultur og natur - et nytt perspektiv på miljø- og samfunnsproblemer").

Asdal, Kristin et al. *Betatt av viten. Bruksanvisninger til Donna Haraway*. Oslo: Spartacus, 1998 (Ingunn Moser: "Kyborgens rehabilitering").

Baudrillard, Jean. *Selected writings*. Cambridge: Polity Press, 1988. ("Consumer society").

Beck, Ulrich. *Risk society. Towards a new modernity*. London: Sage, 1992. (Kapittel 1: "On the logic of wealth distribution and risk distribution").

Blindheim, Trond et al. *Forbruk : lyst, makt, iscenesettelse eller mening?*. Oslo: Cappelen akademisk forlag, 2004 (Kapittel 1: "Hvordan forstå forbrukeren?").

Cockburn, Cynthia og Susan Ormrod. *Gender and technology in the making*. London: Sage, 1993 (Chapter 4: "White goods, brown goods").

- Dokk Holm, Erling og Siri Meyer. *Varene tar makten*. Oslo: Gyldendal, 2001. (Sissel Myklebust og Christine Myrvang: "Varen som kulturformer og maktbærer").
- Fallan, Kjetil. "Visionaries and weathercocks - Norwegian furniture design c. 1920-1965". *Scandinavian Journal of Design History*, vol.13, 2002
- Fukuyama, Francis. *Our posthuman future. Consequences of the biotechnology revolution*. London: Profile Books, 2003 (Kapittel 1: "A tale of two dystopias").
- Heskett, John. *Industrial design*. London: Thames and Hudson, 1980. (Chapter 5: "Art and industry in the early twentieth century" og Chapter 6: "The emergence of professional industrial design").
- Horowitz, Roger og Arwen Mohun. *His and hers. Gender, consumption and technology*. Charlottesville: The University Press of Virginia, 1998. (Kapittel 1: S. Lubar: "Men/women/production/consumption").
- Hviid Nielsen, Torben et al. *Livets tre og kodenes kode. Fra genetikk til bioteknologi Norge 1900-2000*. Oslo: Gyldendal, 2000 (Kapittel 7: "Genmat").
- Joy, Bill. "Why the future doesn't need us". *Wired Magazine*, April 2000.
- Kurzweil, Ray. *The age of spiritual machines. How we will live, work and think in the new age of intelligent machines*. London: Poenix, 1999 (Kapittel 8: "1999").
- MacKenzie, Donald og Judy Wajcman. *The social shaping of technology*. Milton Keynes: Open Univosersity Press, 1996 (Kapittel 1 - Langdon Winner: "Do artifacts have politics?").
- Moravec, Hans. "Rise of the robots". *Scientific American*, December 1999.
- Oudshoorn, Nelly og Trevor Pinch. *How users matter. The co-construction of users and technology*. London: The MIT Press, 2003. (Introduction: "How users matter").
- Schwartz Cowan, Ruth. *A social history of American technology*. New York, Oxford UP, 1997 (Chapter 13: "Biotechnology").
- Turkle, Sherry. *Life on the screen : identity in the age of the Internet*. London : Phoenix, 1997 (Chapter 6: "Artificial life as the new frontier").
- Veblen, Torstein B.. *Den arbeidsfrie klasse*. Oslo: Gyldendal, 1976. (Kapittel 4: "Iøyenfallende forbruk").
- Warwick, Kevin. "Cyborg 1.0". *Wired Magazine*, February 2000.
- Østby, Per. *Flukten fra Detroit. Bilens integrasjon i det norske samfunnet*. Trondheim: NTNU, 1995 (Kapittel 2: "Mulighetens revolusjon?")

KULT3301 Kultur, kunnskap og modernitet

Pensum består av følgende bøker, et kompendium, samt to STS – notater. Bøkene, samt kompendiet fås kjøpt på Tapir bokhandel. STS-notatene vil bli formidlet via instituttet i løpet av kurset.

Bøker:

Bijker, Hughes and Pinch: *The Social Construction of Technological Systems* (1-103). (Felles med metodeemnet KULT3302).

Espen Schaaning, *Vitenskap som skapt viten. Foucault og historisk praksis*, Oslo: Spartacus, 1999 (93-146, 180-226).

Espen Schaaning: *Modernitetens oppløsning – Sentrale skikkelser i etterkrigstidens idéhistorie*, Oslo, Spartacus, 1992 (8-38, 62-130).

Gerhard Delanty: *Challenging Knowledge – The University in the Knowledge Society*, Philadelphia 2001 (59-159).

Jorun Solheim: *Den åpne kroppen. Om kjønnsymbolikk i moderne kultur*, Oslo, Pax Forlag, 1998 (9-55).

Karl Marx: *Det kommunistiske manifest*. (Hentes ned fra nettet: <http://www.marxists.org/norsk/marx-engels/1848/01/manifestet/>)

Marshall Berman: *Alt som är fast förflyktigas, Modernisme og modernitet*, Lund: Arkiv förlag, 1990 (83-115, 124-163, 276-336)

Philip Smith: *Cultural theory. An introduction. 21. Century Sociology*, Oxford: Blackwell Publishers, 2001 (1-22, 37-248).

Rachel Maines: *The technology of orgasm. Hysteria, the Vibrator and Women's Sexual Satisfaction*, London, The John Hopkins Press, 1999.

Sigmund Freud: *Parapraxes i Ben Highmore (red), Everyday Life Reader*, Florence (USA), Routledge, 2002 [1915-17], s 39 – 43 (5)
(hentes fra: <http://site.ebrary.com/lib/ntnu/Doc?id=5004305>)

Simon Durring (red): *The Cultural Studies Reader*, London, New York, Routledge, 1997 (1-28, 97-109, 142-146, 169-209, 220-240, 271-291).

Kompendium:

Ulrich Beck: "Risk society and the provident State" i Scott Lash, Bronislaw Szerszynski & Brian Wynne (eds.): *Risk, Environment & Modernity*, London, SAGE, 1996, s 27 – 44, (17)

Judith Butler: *Imitasjon og kjønnsulydighet. Agora nr., 4/00-1/01*, s 68 - 89 (19)

Michel de Certeau, General introduction to the practice of everyday life i Ben Highmore (red), *Everyday Life Reader*, Florence (USA), Routledge, 2002 [1980], s 63 – 75 (12)

Michel Foucault, *Overvåking og straff: Det moderne fengsels historie*, Oslo, Gyldendal, 1999, s 176 – 203, (27)

Sigmund Freud: Fetishism i On sexuality. Three Essays on the Theory of Sexuality and Other Works, London, Penguin Books, 1977, s 347 - 357, (10)

Clifford Geertz: “Thick descriptions”, Introduksjon til *Interpretations of cultures*, s 3 – 30, (30)

Donna Haraway: 1991, "Situerte kunnskaper" i K. Asdal, B. Brenna, I. Moser, N. Refseth (red): *En kyborg til forandring*. TMV - skriftserie, nr. 12, s 43 – 67, (24)

Heidi Hartmann: “The unhappy Marriage of Marxism and Feminism” in Linda Nicholson (Ed.): *The Second Wave*, London, Routedge, 1997: 97 – 122, (25)

Max Horkheimer, Theodor W. Adorno: “Excursus II: Juliette or Enlightenment and Morality” i *Dialectic of enlightenment*, London, Allen Lane, 1973 [1944], s 81 – 119 (38)

Mikael Hård: Mot en kulturanalytisk vitenskaps-, teknologi- og medisinhistorie, i Nora Levold og Per Østby: *Sunnhetens apostler – Kultur og ukultur i helsefeltet*, STS-rapport nr. 56, Trondheim 2002, 13 – 38, (25)

Lars Bo Kaspersen: *Anthony Giddens – introduksjon til en samfunnsteoretiker*, København, Hans Reitzels Forlag, 1995, s 120 – 155, (35)

Thomas Laqueur: "Discovery of the sexes", i *Making Sex. Body and gender from the Greeks to Freud*, Cambridge, London, Harvard University Press, 1990, s 150 – 192, (42)

Bruno Latour: *Vi har aldri vært moderne*, Essay i symetrisk antropologi, Oslo, Spartacus forlag, 1996, s 173 - 199, (16)

Emily Martin: “Body narratives”, L. Grossberg, C. Nelson, P. Treichler (red.): *Cultural Studies*, New York, London, 1992, s 409 – 419, (10)

Toni Morrison: “Romancing the shadow”, *Playing in the dark*, Cambridge, Mass., Harvard University Press, 1992, s 31 – 59 (28)

Eivind Røssaak: “Etter postkolonialismen – samtale med Gayatri Spivak” i Eivind Røssaak: *Det postmoderne og de intellektuelle – essay og samtaler*, Oslo, Spartacus, 1998, 126- 139 (13)

Dorthe Marie Søndregaard: ”Køn i formidlingsproces mellem kultur og individ – Nogle analytiske greb” i *Psyke & Logos*, no. 15, 1994, s 47 – 68, (11)

STS-notater:

Noral Levold og Per Østby: Skjønnheten og udyret – Møter mellom teknologi og kultur, STS-notat (30)

Jan Grande og Knut Sørensen: ”Poststrukturalistisk analyse av konsekvensutredninger”, STS-notat (20)

KULT 3303 Teknologi og vitenskapsstudier 1

Alveson, M og D Kärreman: “Odd couple: Making sense of the curious concept of knowledge management”, *Journal of management studies*, 38:7, s. 996-1018, 2001

Asdahl, Kristin mfl: Introduksjon: ”Teknovitenskapelige kulturer” s.9-80 i *Teknovitenskapelige kulturer*, Spartacus forlag, Oslo, 2001

Callon, M: “Elementer til en oversettelsessosiologi: Kamskjell, fiskere og forskere” s. 91-117 i Asdahl, Kristin mfl: *Teknovitenskapelige kulturer*, Spartacus forlag, Oslo, 2001

Erzkowitz, Henry og Loet Leydesdorff: “The dynamics of innovation: from Nationas systems and “Mode 2” to a Triple Helix of university- industry - government relation. *Research policy* vol 29, 2000 s. 109 – 123

Fox, Mary Frank: “Women and scientific careers”, i Jasanoff, Sheila mfl, red.: *Handbook of science and technology studies*, Sage publication, London 1995, s.205-223

Gibbons, Michael et al: “Science’s new contract with society”, *Nature* vol 402, december 1999

Gieryn, Thomas: “Boundaries of Science” i Jasanoff, Sheila mfl: *Handbook of science and technology studies*, Sage publication, London 1995, s.393-443

Jasanoff, Sheila: “The idiom of co-construction”og “Odering knowledge, ordering society” i Jasanoff, Sheila (red): *States of knowledge, the co-production of science and social order* , Routledge, New York 2004 s.1-45

Kallerud E. (red.): "Grunnforskning i krise?" I *Grunnforskning i innovasjons- og forskningspolitikk, NIFU/STEP Rapport 2/98*, s.17-79

Keller, Evelyn Fox: “The orgin, history, and Politics of the subject called ‘Gender and science’ ” i Jasanoff, Sheila mfl, red.: *Handbook of science and technology studies*, Sage publication, London 1995 s.80-95

Knorr-Cetina, Karin: “Laboratory studies: The cultural approach to the study of science” i Jasanoff, Sheila mfl: *Handbook of science and technology studies*, Sage publication, London 1995 s. 140-165

Latour, Bruno: *Science in Action*, 1-100 og 145-176

McGowan, Christopher: *The Dragon Seekers*”, Cambridge (MA); Perseus Publishing 2001, s.1-40

Merchant, Carolyn (red.): “What is Environmental History?”, *Major Problems in American Environmental History*, Lexington (MA); D.C. Heath and Company 1993, s.1-31

Nelkin, Dorothy: “Science controversies”, i Jasanoff, Sheila mfl, red.: *Handbook of science and technology studies*, Sage publication, London 1995, s.444-457

Stengers, Isabell: For en demokratisering av vitenskapene, Spartakus, Oslo 1999, s. 7-87

Steven Shapin: *Den vitenskapelige revolusjonen*, Oslo; Spartacus Forlag 1999, s.7-167.

Sørensen KH: ”Tingenes samfunn. Kunnskap og materialitet som sosiologiske korrektiver”, *Sosiologi i dag*, vol 34, 2004, s.5-25

Witoszek; Nina: *Fra Edda til økofilosofi*, Oslo; Pax Forlag 1998, s.11-66 og 153-66

Yearley, Steven *Making science of science- Understanding the social studies of science*, Sage publication, London 2005

Zuckerman, H: ”The sociology of science”, i N. J. Smelser, red.: *Handbook of sociology*, 511-773

KULT3304 Teknologi og vitenskapsstudier II

Aune, M, T Berker og Knut H. Sørensen (2002) *Needs, roles and participation*, STS rapport 58 - 55s.

Bijker, W, T Hughes og TJ Pinch (red) (1987) *The social construction of technological systems*, MIT press. Følgende kapitler:

Pinch og Bijker: The social construction of facts and artefacts, s. 17-50

Hughes: The evolution of large technological systems, s. 51-82

Callon: Society in the making, s. 83-106

Law: Technology and heterogeneous engineering, s. 111-134

Bijker: The social construction of Bakelite, s. 159-190

Constant: The social locus of technological practice, s. 223-242

Bijker, W og J Law (red) (1992) *Shaping technology/building society*, MIT press. Følgende kapitler:

4. Misa: Controversy and closure in technological change, s. 109-139

7. Akrich: The de-scription of technical objects, s. 205-225

8. Latour: Where are the missing masses?, s. 225-258

9. Akrich og Latour: Convenient vocabulary, s. 259-264

11. Law og Bijker: Postscript: Technology, stability and social theory, s. 290-308

Daling, UK og Ø Thomassen (2005) *Norsk internetthistorie (utdrag)* 50 s

Fagerberg J (2005) Innovation: A Guide to the Literature, in Fagerberg J, Mowery D C and R Nelson: *The Oxford Handbook of Innovation* Oxford University Press: New York 15 sider

Gomart, E og A Hennion (1999) A sociology of attachment: music amateurs, drug users, i J Law og J Hassard (red) *Actor Network Theory and after*, Blackwell, s. 220-247

Ilobday, M (2005) Firm-level innovation models: Perspectives on research in developed and developing countries. *Technology analysis and strategic management*, 17 (2), 121-146

Jakobsen, K mfl. (1998) Engineering cultures: European appropriation of Americanism, i M. Hård og A. Jamison (red) *The intellectual appropriation of technology*, MIT press, s. 101-128

Jørgensen, U og P Karnøe (1995) The Danish Wind-Turbine story, i A Rip et al. (red) *Managing technology in society*, Pinter, s. 57-82

Kline S and N Rosenberg (1986): "An overview of innovation" in Landau R and N Rosenberg (red) *Positive Sum Strategy: Harnessing Technology for Economic Growth*, National Academy Press, 31 sider

Latour, B (1988) Mixing humans and nonhumans together: The sociology of a doorcloser, *Social problems* 35 (3), s. 298-310

Latour, B (1999) On recalling ANT, i J Law og J Hassard (red) *Actor Network Theory and after*, Blackwell, s. 15-26

Lie, M og KH Sørensen (red) (1996) *Making technology our own?*, Universitetsforlaget. Følgende kapitler:

1. Lie og Sørensen: Making technology our own?, s. 1-30
4. Aune: The computer in everyday life, s. 91-120
5. Håpnes: Not in their machines, s. 121-150

Lundvall, B. Å. (1988) Innovation as an interactive process: from user-producer interaction to the national system of innovation, in G. Dosi et al. (eds) *Technical change and economic theory*, London: Pinter, s. 349-369

MacKenzie D and J Wajcman (red.) (1999): *The Social Shaping of Technology*, Open University Press: Maidenhead. Følgende kapitler:

1. MacKenzie og Wajcman: Introductory essay, s. 3-27
2. Winner: Do artefacts have politics?, s. 28-41
13. Noble: Social choice in machine design, s. 161-176
20. Cowan: The industrial revolution in the home, s. 281-300

Myrvang, C (2004) Fra knapphet til overflod, i C Myrvang et al. *Temmet eller uhemmet. Historiske perspektiver på konsum, kultur og dannelse*, s. 262-320

Schot, J (2003) The contested rise of a modernist technology politics, i T Misa et al (red) *Modernity and technology*, MIT press, s. 257-278

Silverstone, R og L Haddon (1996) Design and the domestication of information and communication technologies, i R Mansell og R Silverstone (red) *Communication by design*, Oxford University Press, s. 44-74

Sejersted, F (1999) *Systemtvang eller politikk?* Universitetsforlaget, s. 9-101

Smith, MR og L Marx (1994) *Does technology drive history?* Følgende kapitler:

Smith: Technological determinism in American culture, s. 1-36

Misa: Retrieving sociotechnical change from technological determinism, s. 115-142

Marx: The idea of "technology" and postmodern pessimism, s. 237-258

Sørensen K H (2002): Providing Pushing and Policing. Towards a New Architecture of Technology Policy, in Jamison A and H Rohracher (eds): *Technology Studies and Sustainable Development*, Profil Verlag, 28 sider

Sørensen, KH (2004) Tingenes samfunn: Kunnskap og materialitet som sosiologiske korrektiver, *Sosiologi i dag*, nr. 2, s. 5-26

Sørensen K H (2005): Jakten på innovasjon: Fra nasjonsbygging til do.com, kommer i Frønes og Kjølslrød: *Det norske samfunn*, Gyldendal Akademiske, 25 sider

Sørensen, KH (2005) Domestication: The enactment of technology. Kommer i Hartman et al. 17 sider

Thomassen, Ø (1992) Teknologivurdering i ein historisk tradisjon og internkontroll som starten på ein ny æra. *STS-arbeidsnotat 5/92*, 48 s.

Walden, L (1996) "Dessa levande symaskine", i E Sundin og B Berner (red) *Från symaskin til cyborg*, Nerenius og Santerus förlag, s. 249-266

Williams, R og S Russel (2003) Social shaping of technology, i KH Sørensen og R Williams (red.) *Shaping technology/guiding policy*, Edward Elgar, s. 37-132

Woolgar, S (1991) Configuring the user, i J Law (red) *A sociology of monsters*, Routledge, s. 57-102

KULT3305 Kultur og kjønn

Pensum består av ett kompendium og 6 bøker. Bøkene og kompendiet fås kjøpt på Tapir bokhandel. Totalt sidetall: ca 1000

Bøker:

Foucault, Michel (1995): *Seksualitetens historie, bd1 - Viljen til viten*. Oslo: Exil, 87-146, 177-199 (81s)

Franklin, Sarah (1997): *Embodied progress. A cultural account of assisted reproduction*. London, NY: Routledge, 1-16, 101- 131, 198 -215 (63s)

Gerrard, Siri, Melby, Kari (red) (2004): *Kultur og kjønn*. Kristiansand: HøyskoleForlaget, 9-137, 169-177 (136s)

Jørgensen, Marianne Winther, Phillips, Louise (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag

Oudshoorn, Nelly (1994): *Beyond the natural body. An archaeology of sex hormones*. London: Routledge, kap. 1, 2,6,7, side 1-41 og 112-151 (80s)

Solheim, Jorun (1998): *Den åpne kroppen. Om kjønnssymbolikk i moderne kultur*. Oslo: Pax Forlag, 25-57, 79-101, 117-133 (71s)

Kompendium, innholdsliste

Bolsø, Agnes (2002): *Power in the Erotic. Feminism and Lesbian Practice*, s6-46 (40s)

Bolsø, Agnes (2001): 'When Women Take', *Sexualities*, vol 4, no 4, s455-474 (19)

Borchgrevink, Tordis (2002): 'Likestilling. Det flerkulturelle demokratiets hodepine', *Sand i maskineriet*, Oslo: Gyldendal, 146-173 (28s)

Cameron, Deborah, Kulick, Don (2003): *Language and Sexuality*, Cambridge: Cambridge University Press, 15-44 (29s)

Gullestad, Marianne (1989): *Kultur og hverdagsliv*, Oslo: Universitetsforlaget, 17-49 (32s)

Laqueur, Thomas. (1998): 'Orgasm, Generation and the Politics of Reproductive Biology. I: Shoemaker, Robert and Mary Vincent (eds.), *Gender & History in Western Europa*. London: Arnold, 111-148 (38s)

Mehmet mit Necef (2000): Den seksualiserte integrasjon. *Sosiologi i dag*, nr. 4, (25)

Melby, Kari (2002): 'Ekteskapet for fall? Kjønn og befolkning som medisinsk problem ved inngangen til 1900-tallet'. I: Haarberg, J, Rønning, A.B (red): *Kjærlighetens institusjoner*. Oslo: Unipax, 113-128 (15s)

Ortner, Sherry B. (1973): 'On key symbols'. *American Anthropologist* 75, 1338-1346 (8s)

Segal, Lynne (1994): *Straight Sex. The Politics of Pleasure*. London: Virago Press, 70-116 (46s)

Skjeie, Hege (2004): Trosfrihet og diskrimineringsvern, *Kvinneforskning*, nr. 3, 5-23 (19s)

Staunæs, Dorte (2003): De perfekte, de kedelige og de billige, *NIKK magasin* nr. 1, 5-7 (3s)

KULT3310 Teorier om kjønn – fordypningsdel

Kompendium

de Beauvoir, S. Første del. Skjebne, Fjerde del. Mot frigjøringen, *Det annet kjønn*, Oslo 2000, s. 51-101, 785-817 (84s)

Bordo, S. "Material girl": the effacements of postmodern culture. I Bordo, S: *Unbearable weight. Feminism, Western culture and the body*. University of California Press 1993, s. 245-276 (32)

Butler, J. & G. Rubin. Sexual Traffic, intervju, *difference*, Summer-Fall 1994, 62-99 (38s)

Haavind, H. Makt og kjærlighet i ekteskapet. I: Haukaa, R & M. Hole, H. Haavind (red.). *Kvinneforskning: Bidrag til samfunnsvitenskapelig teori. Festskrift til Harriet Holter*, Oslo 1982, s. 138-174 (37s)

Hearn, J. Is masculinity dead? A critique of the concept of masculinity/masculinities. I: Ghail, M Mac an (ed.). *Understanding masculinities*, Buckingham 1996, s. 202-217 (16s)

Høigård, C. & L. Finstad, *Bakgater. Om prostitusjon, penger og kjærlighet*. Oslo 1986, s. 159-181, 273-300 (49s)

Melby, K. Prostitusjon og kontroll. I: Gotaas, A. M., B. Gulli, K. Melby, A. Schiøtz, *Det kriminelle kjønn*. Oslo 1980, s. 81-128 (48 s)

Nagle, J. (ed). *Whores and Other Feminists*. New York, London 1997, s. 66-73, 125-135, 167-170 (20 s)

Nussbaum, M.C. Introduction: Feminism, Internationalism, Liberalism, Women and Cultural Universals (Ch.1), The Feminist Critique of Liberalism (Ch.2), *Sex and Social Justice*, Oxford 1999, s. 3-80 (77s)

Oudshoorn, N. The birth of sex hormones. I Schiebinger, Londa: *Feminism and the body*. Oxford University Press 2000, s. 87-117 (31s)

Rubin, G. The Traffic in Women: Notes on the 'Political Economy' of Sex. I: Reiter, R. (ed), *Toward an Anthropology of Women*. New York 1975, s. 157-210 (54s)

Rubin, G. Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the Politics of Sexuality. I: Vance, C. S. *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*, 1984, s. 267-319 (53s)

Scott, J.W., Gender: A Useful Category of Historical Analysis. *Gender and the Politics of History*, New York 1988, s. 28-50 (33 s)

Worsham, L., GA. Olson/Judith Butler, intervju, Changing the Subject: Judith Butler's Politics of Radical Resignification. I: S. Salih, J. Butler (eds): *The Judith Butler Reader*. Malden, Oxford, Victoria 2004, s. 325-356 (32s)

KULT3315 Globalisering

Bøker:

Schirato, T & J Webb 2003. *Understanding globalization*. London: Sage (220s)

Appadurai, A 1996. *Modernity at large. Cultural dimensions of globalization*. Minneapolis and London: University of Minnesota Press, Part 1, s 1-85

Giddens, A 2002. *Runaway world. How globalization has changed our lives*. 80s

Giddens, A 1990. *The consequences of modernity*. Cambridge: Polity Press, s1-78

Inda, J X and R Rosaldo: *The anthropology of globalisation. A reader*. Oxford: Blackwell, Introduction, (s 1-34), kap. 7 (s157-171), kap. 8 (s 172-197), kap. 14 (s 325-349), kap. 15 (s 350-378)

Lie, M & R Lund 1994. *Renegotiating local values. Working women and foreign industry in Malaysia*. London : Curzon (158s) (kan kjøpes på instituttkontoret for kr 100)

Steger, M 2002. *Globalism. The new market ideology*. Lanham: Rowman & Littlefield, kap 1-3 (80s)

Kompendium, innholdsliste

Sen, A 2002. "Globalization: past and present". Lecture 1, Ishizaka Lectures, Tokyo 18.2.2002

Coe, N M, P F Kelly and K Olds 2003. "Globalization, transnationalism and the Asia-Pacific", chap. 3 in Peck, J and H W Yeung: *Remaking the global economy*. London: Sage 2003

Hannertz, U 1996. "The local and the global: continuity and change", chapter 2 in Hannertz: *Transnational connections. Culture, people, places*. London and NY: Routledge

Harvey, D 2000. "Time-space compression and the postmodern condition", in Held, D & A McGrew: *The global transformations reader* (first edition). Cambridge: Polity Press 2000, s 82-91

Olwig, K 2003. "Global places and place-identities – lessons from Caribbean Research", in Eriksen, T H: *Globalisation. Studies in anthropology*. London: Pluto Press, s 58-77

Lie, M & R Lund 2002. "Globalisering, sted og kjønn", *Kvinneforskning* (2/01) 25:24-38

Hochschild, A 2002. "Globale omsorgskjeder", *Kvinneforskning* (2/01) 25:5-13

Sassen, S 2000. "Women's burden: counter-geographies of globalization and the feminization of survival", *Journal of International Affairs* 53(2), 503-525

Castells, M 2003. "Global informational capitalism", in Held, D & A McGrew: *The global transformations reader* (second edition). Cambridge: Polity Press 2003, s 311-334

Bøkene og kompendiet kan kjøpes på Tapir bokhandel.

KULT3321 Innovasjon og bærekraftighet

Lafferty, W og O Langhelle (1995). "Fremtidens utfordringer" i W. Lafferty og O. Langhelle (red.): *Bærekraftig utvikling: om utviklingens mål og bærekraftens betingelser*, Oslo: Ad Notam Gyldendal, s. 313-330, 17 sider

Fagerberg J (2005): "Innovation: A Guide to the Literature" in Fagerberg J, Mowery D C and R R Nelson: *The Oxford Handbook of Innovation* Oxford University Press: New York 15 sider

Kline S and N Rosenberg(1986): "An overview of innovation" in Landau R and N Rosenberg (ed) *Positive Sum Strategy: Harnessing Technology for Economic Growth*, National Academy Press, 31 sider

Lange, E (1982) "Teknologisk endring, økonomisk utvikling og Joseph Schumpeters teorier" i Francis Sejersted (red.): *Vekst gjennom krise*, Oslo: Universitetsforlaget, s. 292-313, 21 sider

Mowery D and Rosenberg N (1998): Kap 3 "The Internal Combustion Engine", in *Paths of Innovation*, Cambridge University Press –24 sider

Hughes T P (1999): "Edison and electric light" i MacKenzie D and J Wajcman (1999)(eds): *The Social Shaping of Technology*, Open University Press: Maidenhead - 14 sider

Bijker WE (1992): "The Social Construction of Fluorescent Lighting, or How an Artifact Was Invented in Its Diffusion Stage" i *Shaping Technology Building Society*, The MIT Press: Cambridge – 27 sider

Bijker WE (1995): "Sociohistorical technological studies" i Jasanoff S, Markle G E, Petersen J C and T Pinch: *Handbook of Science and Technology Studies*, SAGE publications – 28 sider

MacKenzie D and J Wajcman (1999): *The Social Shaping of Technology*, Open University Press: Maidenhead, Introduksjonskapittel – 25 sider

Jamison, A og M Hård (2003). "The Story-lines of Technological Change: Innovation, Construction and Appropriation" i *Technology Analysis and Strategic Management* Vol. 15, No. 1, s. 81-91, 10 sider

Moser, I (1995). "Den teknologiske faktor" i W. Lafferty og O. Langhelle (red.): *Bærekraftig utvikling : om utviklingens mål og bærekraftens betingelser*, Oslo : Ad Notam Gyldendal, s. 293-311, 18 sider

Sørensen, Knut Holtan. "Domestication: The social enactment of technology". Trondheim: Institutt for tverrfaglige kulturstudier, Senter for teknologi og samfunn 2004. *STS arbeidsnotat/ working paper ; 8* - 17 sider

Jelsma J (2003): "Innovating for sustainability: Involving Users, Politics and Technology", *Innovation, Vol 16, No 2*- 14 sider

- Gjøen H and M Hård (2002): "Cultural Politics in action: Developing User Scripts in Relation to the Electrical Vehicle, *Science Technology and Human Values*, Vol 27, No 2, 2002- 20 sider
- Aune M (2002) "Users versus Utilities – the Domestication of an Energy Controlling Technology", in Jamison A and H Rohracher (eds): *Technology Studies & Sustainable Development*", Profil Verlag, 2002 – 24 sider
- Kemp, R, J Schot og R Hoogma (1998). "Regime Shifts to Sustainability Through Processes of Niche Formation" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 10*, No. 2, s. 175-195 – 20 sider
- Sørensen K H (2002): "Providing Pushing and Policing. Towards a New Architecture of Technology Policy, in Jamison A and H Rohracher (eds): *Technology Studies and Sustainable Development*, Profil Verlag, 2002 – 28 sider
- Elzen, B (red) (2001). *Towards an Interactive Technology Policy*, Annex to Final Report from the INTEPOL project, s. 35-52, 17 sider
- Schot, J (2001). "Towards New Forms of Participatory Technology Development" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 13*, No. 1, s. 39-51, 14 sider
- Braun E (1995). *Technology in context*. London: Routledge, s. 5-53, 48 sider
- Verheul, H og P Vergragt (1995). "Social Experiments in the Development of Environmental Technology: A Bottom-up Perspective" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 7*, No. 3, s. 315-326, 11 sider
- Gunberg, A K et.al. (2001). *Saltkraft - fremtidens energikilde?* Rapport fra Ekspert i team, NTNU, 20 sider?
- Debackere, K et.al. (1994). "Science and Industry: A Theory of Networks and Paradigms" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 6*, No. 1, s. 21-37, 16 sider
- Arnklev E S og S Larssæther: "Grønn Innovasjon: Perspektiver, metoder og utfordringer" Program for Industriell økologi, 2004, 24 sider
- Remmen, Arne (2001). "Greening of Danish Industry - Changes in Concepts and Policies" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 13*, No. 1, s. 53-69, 16 sider
- Potter, S og M Hinnells (1994). "Analysis of the Development of Ecolabelling and Energy Labelling in the European Union" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 6*, No. 3, s. 317-328, 11 sider
- Lundvall, B-Å (1998). "Why Study National Systems and National Styles of Innovation" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 10*, No. 4, s. 407-421, 14 sider
- Weber, M og R Hoogma (1998). "Beyond National and Technological Styles of Innovation Diffusion: A Dynamic Perspective on Cases from the Energy and Transport Sectors" i *Technology Analysis and Strategic Management Vol. 10*, No. 4, s.545-556, 11 sider
- Braun E (1995). *Futile progress*. London: Earthscan, s. 1-44 og 94-144, 93 sider

651 sider